

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXXXIV. — Izdan in razposlan 26. dne julija 1918.

Vsebina: (Št. 263 in 264.) 263. Ukaz o ustanovitvi gospodarske zveze industrije kovin. — 264. Ukaz o ustanovitvi gospodarske zveze izdelovalcev kovinskega blaga.

263.

Ukaz trgovinskega ministra z dne 22. julija 1918. l.

o ustanovitvi gospodarske zveze industrije kovin.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje:

§ 1.

Pripadniki zveze.

Gospodarski zvezi industrije kovin pripadajo:

- a) fabrike aluminijevega oksida,
- b) plavži, elektrometalurški in drugi obrati, v katerih se izdeluje aluminij, svinec, baker, kositer, cink ali — izvzemši za namene plemenitjenja jekla — nikelj,
- c) obrati, v katerih se pod točko b) navedene kovine ali zlitine teh kovin podelujejo v polblago (klade, droge, žice, ploče, table, pločevine, cevi).

Podjetja, pri katerih obsegajo navedene stroke izdelovanja le del celokupnega obrata, so le gledé tega dela pripadniki zveze.

O pripadnosti k zvezi odloča v dvomnih primerih trgovinski minister, zaslišavši vodstvo zveze, in kolikor gre za obrate, ki so pod nadzorstvom rudarskih oblastev, v porazumu z ministrom za javna dela.

§ 2.

Namen zveze.

Namen zveze je pospeševanje in uravnavanje pridruženih strok izdelovanja, oziraje se na obče potrebe. Da se doseže ta namen, je naloženo zvezi zlasti:

- a) voditi natančen pregled o delovnih razmerah in obratnih uredbah zvezi pripadajočih podjetij, o rudniških pravicah industrijske stroke in poizvedovati o zalogah, izdelovanju in razpečavanju;
- b) staviti predloge in sodelovati pri naredbah, ki se našajajo na preskrbovanje obratov s potrebnimi sirovinami in pomožnimi snovmi in gorivom;
- c) odkazovati te tvarine posameznim obratom, ako ima zveza pravico razpolagati s temi tvarinami;
- d) uravnavati produkcijo, razpečavanje, cene in prodajne pogoje;
- e) svetovati osrednjim oblastvom, kadar oddajajo naročila;

- f) sodelovati ob uravnavi vprašanj gospodarske uprave, ki se tičejo industrije kovin, zlasti pri vseh naredbah za uravnavo in pospeševanje uvoza in izvoza, pri naredbah na polju trgovinske politike in socialne skrbi, uravnave delovnega razmerja in delovnega izkaza in pri vseh vprašanjih, ki se podajajo ob razoroževanju in prehodu v mirovno gospodarstvo, končno izvrševati na to se nanašajoče odredbe, kolikor izroči trgovinski minister to zvezi.

§ 3.

Pravno svojstvo zveze.

Zveza je juristična oseba in na zunaj jo zastopa zvezno vodstvo (§ 10). V imenu zveze podpisuje skupno z vodilnim uradnikom pravno-obvezno predsednik ali eden njegovih namestnikov.

§ 4.

Dolžnosti zveznih pripadnikov.

Pripadniki zveze morajo pospeševati namene zveze in opuščati vse, kar je pripravno oteževati ali ovirati njih izpolnjevanje.

Slušati morajo odredbe, ki jih je ukrenilo zvezno vodstvo, zlasti tudi odredbe gledé prispevanja k stroškom poslovanja, in morajo dajati vsa potrebna pojasnila za njih pripravljanje in izvrševanje.

Pripadniki zveze morajo nadalje dati svoje obrate in svoje opravilno poslovanje nadzorovati, kolikor je potrebno, da se dosežejo nameni zveze.

To nadzorstvo izvršujejo posebni uradni organi, ki jih postavi trgovinski minister in ki morajo poročati trgovinskemu ministru o tem, kar opazijo.

§ 5.

Zvezne skupine.

Pripadniki zveze se uvrsté v eno ali več nastopnih skupin:

Plavži	}	I. svinec, antimon, cink,
in drugi		
obradi		
izdelovanja		
sirovih kovin	}	II. baker, kositer, nikelj.
		III. aluminijev oksid, aluminij,

valjalnice,
tiskalnice
in delav-
nice cevi,
žičarnice

- IV. svinec, antimon, kositer in zlitine teh kovin,
V. baker,
VI. bakrene zlitine,
VII. cink in cinkove zlitine,
VIII. nikelj in nikljeve zlitine,
IX. aluminij in aluminijeve zlitine.

§ 6.

Organi zveze.

Organi zveze so:

- zvezni zbor,
- skupinski zbori,
- zvezno vodstvo.

§ 7.

Zvezni zbor in njegove oblasti.

Zvezni zbor sestoji iz vseh pripadnikov zveze. Zvezno vodstvo mora zaslišati zvezni zbor pred vsemi odločbami in odredbami načelne vrste, kolikor se ne tičejo le posameznih zveznih skupin, temveč njih celokupnosti.

Sklepi zveznega zbora so obvezni za zvezno vodstvo.

Zveznemu zboru je zlasti pridržano:

- ustanavljati načela za ravnanje s stvarmi, oznamenjenimi v § 2, kolikor pride v poštev enotno ustanavljanje za skupine, navedene v § 1;
- sklepati o zalaganju in porazdelitvi stroškov občega poslovanja gospodarske zveze;
- preskušati in odobriti obči računski sklep, ki ga predloži zvezno vodstvo,
- sprejemati poročilo o delovanju zveznega vodstva;
- ustanavljati določne učine, za katere more zvezno vodstvo ali razsodišče nalagati kazni zaradi nereda, ter določati izmero teh kazni, ki pa, ako naloži kazen zvezno vodstvo, ne sme presegati 2000 K. v drugih primerih pa ne 20.000 K.

§ 8.

Skupinski zbori.

O načelnih odločbah ali odredbah, ki se ne tičejo celokupnosti pripadnikov zveze, temveč področja posameznih zveznih skupin, se sklepa v „skupinskih zborih“. Skupinski zbor sestoji iz vseh dotični zvezni skupini pripadajočih podjetij. Podjetja, ki pripadajo več zveznim skupinam, imajo v vseh dotičnih skupinskih zborih pravico glasovanja.

Sklepanju v skupinskih zborih so pridržane zlasti v § 2, točka d, imenovane stvari.

Za sklepanje v stvareh, ki se tičejo več zveznih skupin, je sklicati skupno sejo dotičnih zveznih skupin.

§ 9.

Opravični red zveznega zbora in skupinskih zborov.

Zvezni zbor in skupinski zbori se zbirajo po potrebi. Zvezni zbor sklicuje predsednik zveznega vodstva. Pravtako določi predsednik zveznega vodstva, ako treba, skupno sejo več zveznih skupin.

Skupinski zbor skliče porazumno s predsednikom zveznega vodstva dotični zvezni skupini pripadajoči ud zveznega vodstva, kateremu poveri trgovinski minister predsedstvo v skupinskem zboru („predsednik zvezne skupine“).

Udje, ki so zadržani priti na zbor, morejo izročiti svojo pravico glasovanja drugemu udu s pismenim pooblastilom.

Udje zveznega vodstva, ki ne pripadajo dotični zvezni skupini, imajo pravico biti navzoči na skupinskem zboru, glasujejo pa ne.

Na poziv trgovinskega ministra je sklicati zvezni zbor in na zahtevanje vladnega komisarja skupinski zbor v 14 dneh. Isto velja, ako zahteva to najmanj ena šestina udov.

Zvezni zbor je sklepčen, ako so se povabili vsi udje zveznega vodstva in vladni komisarji in ako so navzoči najmanj trije udje in ena desetina pripadnikov zveze.

Kaj je treba za sklepčnost skupinskih zborov, določi trgovinski minister, zaslišavši zvezno vodstvo.

Sklepa se z navadno večino glasov. Razmerje, v katerem gre zveznim pripadnikom pravica glasovanja, določi trgovinski minister za stvari, pridržane zveznemu zboru in skupinskemu zborom, zaslišavši te zборе.

V zveznem zboru in v skupni seji več zveznih skupin predseduje predsednik zveznega vodstva ali eden njegovih namestnikov. Toda predsedstvo v skupni skupinski seji se more menjaje poverjati tudi predsednikom dotičnih zveznih skupin. V skupinski seji predseduje predsednik zvezne skupine.

Predsednik glasuje tudi. Ako so glasovi enako razdeljeni, odloči njegov glas.

Udje zveznega zbora in skupinskih zborov imajo vsakčas pravico staviti zveznemu vodstvu predloge, o katerih mora vodstvo sklepati v prihodnji seji.

S sklepom večine glasov navzočih se more odrediti, da morajo posamezni posvetovalni predmeti in nanje nanašajoči se posledki glasovanja ostati tajni.

§ 10.

Stalni odbori.

Zvezni zbor in skupinski zbori morejo v mesecih svojih oblasti, opisanih v §§ 7 in 8, postaviti stalne odbore za obdelovanje določenih polj nalog. Stalni odbori so posvetovalni organi zveznega zbora (ali skupinskega zbora) in zveznega vodstva. Zvezni zbor (skupinski zbor) jim more z odobrenjem trgovinskega ministra gledé njihovih področij izročiti tudi sklepanje v imenu zveznega zbora (skupinskega zbora). V poslednjem primeru je treba za določila o sestavi in poslovanju teh stalnih odborov odobrenja trgovinskega ministra.

§ 11.

Zvezno vodstvo.

Zvezno vodstvo je sestavljeno iz predsednika, dveh predsednikovih namestnikov, devet nadaljnjih udov in devet nadomestnikov. V zveznem vodstvu morajo biti zastopane vse skupine.

Predsednika in njegovega namestnika imenuje trgovinski minister. Nadaljnje tude in nadomestnike zveznega vodstva imenuje trgovinski mi-

nister, izprosi vsi predloge skupinskih zborov. Dotlej, da se sestavi zvezno vodstvo, vodi njegove posle začasno opravilno vodstvo, ki ga postavi trgovinski minister in je sestavljeno iz predsednika in treh udov.

Vsi pripadniki zveznega vodstva opravljajo svoje posle kakor častno službo.

Zvezno vodstvo zastopa zvezo na zunaj, zlasti vodi pogajanja z organizacijami drugih industrij v strokovnih stvareh. Vodstvo odloča v vseh prashanjih, v katerih ni izrečno določeno, da sklepa o njih zvezni zbor ali skupinski odbori. Zveznemu zboru mora poročati o svojem delovanju.

Zvezno vodstvo je dolžno dajati račun o upravi denarja in mora vsako leto predložiti računski sklep zveznemu zboru, da ga popreskusi.

Zvezno vodstvo postavlja na predlog predsednika ali njegovih namestnikov potrebne uradnike in pomožne moči, ki se plačujejo iz novcev zveze. Za namestitvev oseb na vodilnem mestu je treba potrditve trgovinskega ministra.

Predsednik ali njegov namestnik sklicuje seje zveznega zbora, skupne seje več zveznih skupin in zveznega vodstva in predseduje v njih.

Predsedniku in, ako je zadržan, njegovemu namestniku je naloženo vodstvo tekočih opravil in nadzorovanje notranjega službenega obrata. Uradniki in pomožne moči zveze so mu podrejeni.

§ 12.

Opravljeni red zveznega vodstva.

Zvezno vodstvo se po potrebi zbira na seje.

Zvezno vodstvo je sklicati na sejo v 5 dneh, ako to zahteva vladni komisar ali najmanj 4 udje zveznega vodstva z navedbo razpravnih predmetov.

Zvezno vodstvo je sklepčno, ako so povabljeni vsi udje in vladni komisar in ako so navzoči, vstevši predsednika, vsaj 3 udje zveznega vodstva. Zvezno vodstvo sklepa z navadno večino glasov. Predsednik glasuje tudi. Ako so glasovi enako razdeljeni, odloči njegov glas.

O stvari, spadajoči v ožje področje skupine (§ 5) ne sme odločiti zvezno vodstvo zoper glas

zastopnika skupine. V takem primeru se je obrniti za sklep skupinskega odbora.

§ 13.

Posebne dolžnosti funkcionarjev in nameščencev zveze.

Udje zveznega vodstva ter vsi nameščenci zveze si morajo pri svojem poslovanju prizadevati z najpopolnejšo nepristranostjo in največjo vestnostjo.

Vsi funkcionarji in nameščenci zveze so dolžni brezpogojno molčati o vseh stvareh zveze, za katere zvedo v tej lastnosti in katerih izkoriščanje ali sporočanje na zunaj greši zoper namene gospodarske zveze ali se tiče opravičnih razmer pripadnikov zveze, in morajo to pismeno obljubiti.

Pri vodstvu opravil je dolžnost zveznega vodstva s primernimi uredbami skrbeti za to, da se zabrani zlorabljanje ali sporočanje navedb o opravičnih razmerah, ki dohajajo zveznemu vodstvu. Pozivu, naj naznanijo navedbe, ki so jih pripadniki zveze podali pisarnici zveznega vodstva, morajo ustreči uradniki in pomožne moči le tedaj, ako jih na to pozove predsednik ali vladni komisar ali ako je zvezno vodstvo storilo na to mereč sklep.

§ 14.

Stroški poslovanja.

Za zalaganje stroškov poslovanja zveze morajo pripadniki zveze plačevati prispevke, ki jih določijo zvezni zbor in ki se morejo izterjati po politični izvršbi.

§ 15.

Državno nadzorstvo.

Zveza je pod državnim nadzorstvom. Izvršujejo ga vladni komisariji.

Vladne komisarije je vabiti na vse razprave in seje zveznih organov in imajo pravico vsakčes povzeti besedo in staviti predloge, o katerih se mora sklepati.

Nadalje imajo pravico odložiti izvršitev sklepov in odredb zveznih organov za dobo štirih

tednov, da se izprosi odločitev, ki jo ukrene trgovinski minister.

Vladni komisariji imajo tudi pravico vpogledovati v vse knjige, zapiske in opravilne spise organov gospodarske zveze in zahtevati vsa pojasnila, ki se jim zdé potrebna.

§ 16.

Državno odobrenje.

Odobrenja trgovinskega ministra potrebujejo vse odločbe, sklepi in odredbe zveznega zbora, skupinskih zborov in zveznega vodstva, ki se tičejo:

- a) ustanavljanja načel za razdeljevanje sirovin, pomožnih snovi in goriv posameznim podjetjem (§ 2 c);
- b) načelnih naredb glede porazdelitve izdelovanja ali razpečavanja na posamezna podjetja;
- c) ustanavljanja cen in prodajnih pogojev;
- d) višine zveznih prispevkov, ako jih morajo pripadniki zveze plačevati po § 14;
- e) ustanovitve tistih določenih učinkov, ob katerih more zvezno vodstvo ali razsodišče nalagati kazni zaradi nereda, in določitve višine teh kazni.

§ 17.

Razsodišče.

Za odločbo v vseh sporih med pripadniki zveze v stvareh zveze, nadalje v tistih primerih, v katerih smatrajo pripadniki zveze, da so prikrajšani v svojih pravicah z odločbo ali odredbo, ki jo je ukrenil zvezni zbor, skupinski zbor ali zvezno vodstvo, se ustanavlja razsodišče.

Odločbe in odredbe, ki jih je odobril trgovinski minister (§§ 15 in 16), se ne morejo izpodbijati na razsodišču.

Dejanja in opustitve, ki merijo zoper tiste odredbe ali predpise, ki jih je izdalo zvezno vodstvo po tem ukazu, mora zvezno vodstvo, ako nima samo po § 18 pravice naložiti kazni zaradi nereda, naznaniti razsodišču, ki naj razsodi, ali je naložiti kazni zaradi nereda.

Razsodišče odloča nadalje o prizivih, ki jih pripadniki zveze vlagajo zoper kazni zaradi nereda, ki jih je naložilo zvezno vodstvo.

Ako je za določene učine izmera kazni ustanovljena s sklepom zveznega zbora, ki ga je odobril trgovinski minister (§§ 7 e in 16 e), je razsodišče vezano nanjo, kadar odmerja kazni. V vseh drugih primerih je izmera kazni prepuščena svobodnemu preudarku razsodišča; toda kazni zaradi nereda v vsakem posameznem primeru ne sme presegati zneska 20.000 K.

Razsodišče je sestavljeno iz sodniškega funkcionarja, ki ga postavi trgovinski minister v porazumu s pravosodnim ministrom, za predsednika in iz štirih udov ali njihovih nadomestnikov, ki jih imenuje trgovinski minister. Udje in nadomestniki opravljajo svoje posle kakor častno službo. Pripadati ne smejo zveznemu vodstvu.

Vse odločbe razsodišča so končnoveljavne.

Postopanje pred razsodiščem se ravna po določenih četrtega oddelka VI. dela civilnega pravnega reda, kolikor se iz predpisov tega ukaza ne pokaže kaj drugega.

Predsednik razsodišča more, uporablja za postopanje na rednih sodiščih veljajoče predpise, povabiti priče in izvedence in te osebe ter stranke zaslišati pod prisego.

Kazenski zneski se izterjavajo na prošnjo zveznega vodstva s politično izvršbo in dohajajo občekoristnemu namenu, ki ga določi trgovinski minister na predlog zveznega vodstva.

§ 18.

Kazni zaradi nereda.

Zvezno vodstvo more zaradi dejanj ali opustitev pripadnikov zveze, ki nasprotujejo tistim predpisom in odredbam, ki jih je izdalo zvezno vodstvo, da se dosežejo nameni zveze po tem ukazu, nalagati kazni zaradi nereda, ako je učin na podstavi sklepa zveznega zbora (§ 7 e), ki ga je odobril trgovinski minister, postavljen pod kazni zaradi nereda.

Ako je zvezno vodstvo naložilo kazni zaradi nereda, se more razsodišče prositi za odločbo, ne da bi priziv imel odloživo moč.

Kazenski zneski se izterjajo na prošnjo zveznega vodstva s politično izvršbo in dohajajo občekoristnemu namenu, ki ga določi trgovinski minister na predlog zveznega vodstva.

§ 19.

Kaznovanje po političnih oblastvih.

Prestopke tega ukaza kaznujejo politična oblastva prve stopnje z denarnimi kaznimi do 20.000 K ali z zaporom do šest mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazensko določilo. Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge.

§ 20.

Razpust zveze.

Zveza se razpusti, zaslišavši zvezni zbor, z odredbo trgovinskega ministra, ki odloči tudi o porabi morebitnega upravnega prebitka.

§ 21.

Začetek veljavnosti.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Wieser s. r.

264.

Ukaz trgovinskega ministra z dne 22. julija 1918. l.

o ustanovitvi gospodarske zveze izdelovalcev kovinskega blaga.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje tako:

§ 1.

Pripadniki zveze.

Vsa podjetja, ki izdelujejo kovinsko blago, se združujejo v gospodarsko zvezo izdelovalcev kovinskega blaga. S kovinskim blagom se umeva blago, ki se nareja edino ali pretežno iz kovin; blago iz dragih kovin, železa ali jekla in golo polblago (klade, drogi, žica, ploče, table, plo-

čevine, cevi) ne spada med to blago. Zveza ima svoj sedež na Dunaju.

Podjetja, pri katerih je izdelovanje kovinskega blaga le del celokupnega obrata, so le glede tega dela pripadniki zveze.

V dvomnih primerih odloča o pripadnosti k zvezi trgovinski minister, zaslišavši zvezno vodstvo.

§ 2.

Namen zveze.

Namen zveze je pospeševati in uravnati izdelovanje in razpečevanje kovinskega blaga. Zlasti je naloženo zvezi:

- a) voditi natančen pregled o delovnih razmerah in obratnih uredbah zvezi pripadajočih podjetij in poizvedovati o zalogah, izdelovanju in razpečevanju;
- b) staviti predloge in sodelovati pri vseh naredbah, ki se nanašajo na preskrbovanje zvezne industrije s potrebnimi sirovinami, pomožnimi snovmi in gorivom;
- c) odkazovati sirovine, pomožne snovi in gorivo posameznim podjetjem, ako ima zveza pravico razpolagati s temi tvarinami;
- d) uravnati izdelovanje. Poleg občega predpisa določenih postopanj izdelovanja in določanja vrst blaga, ki jih je narejati, ima zveza tudi pravico, določiti vrste in množine, ki jih morajo delati posamezna podjetja;
- e) uravnati razpečevanje v tuzemstvu in inozemstvu;
- f) ustanavljati cene in prodajne pogoje;
- g) svetovati osrednjim oblastvom, kadar oddajajo naročila;
- h) sodelovati ob uravnavi vprašanj gospodarske uprave, ki se tičejo izdelovanja kovinskega blaga, zlasti pri vseh naredbah, da se uravna in pospeši uvoz in izvoz, pri naredbah na polju trgovinske politike in socialne skrbi, uravnave delovnega razmerja in izkazovanja dela in pri vseh vprašanjih, ki se potlačajo ob razoroževanju in prehodu v mirovno gospodarstvo, končno izvrševati na to se nanašajoče odredbe, kolikor izroči to zvezi trgovinski minister.

§ 3.

Pravno svojstvo zveze.

Zveza je juristična oseba in na zunaj jo zastopa zvezno vodstvo (§ 11). V imenu zveze podpisuje pravnoobvezno predsednik ali eden njegovih namestnikov skupno z vodilnim uradnikom.

§ 4.

Dolžnosti zveznih pripadnikov.

Zvezni pripadniki morajo pospeševati namene zveze in opuščati vse, kar je pripravno oteževati ali ovirati njih izpolnitev.

Slušati morajo odredbe, ki jih je ukrenilo zvezno vodstvo, zlasti tudi odredbe glede prispevanja k stroškom poslovanja, in dajati vsa potrebna pojasnila za njih pripravljane in izvrševanje.

Nadalje morajo zvezni pripadniki dati svoje obrate in svoje opravilno poslovanje nadzorovati, kolikor je potrebno, da se dosežejo nameni zveze.

To nadzorstvo izvršujejo posebni uradni organi, ki jih postavi trgovinski minister in ki morajo poročati trgovinskemu ministru o tem, kar opazijo.

§ 5.

Zvezne skupine.

Zvezi pripadajoča podjetja se uvrščajo v eno ali več nastopno navedenih skupin:

- I. Pasarsko, tiskarsko, bronasto, galanterijsko blago, cerkveno orodje in devocijonalije, zapone, okovi za konjsko opravo, emajlirska in gravirska dela,
- II. gumbi, iglarsko in bižuterijsko blago,
- III. kuhinjske posode, žlice, noži in vilice in drugo hišno in kuhinjsko orodje, kotlarsko blago,
- IV. lestenci in reči za razsvetljavo,
- V. pohištvo, stavbni okovi in okovi za pohištvo, oprave izložb,
- VI. glasbeni instrumenti,
- VII. optiško in mehaniško blago, instrumenti,
- VIII. municijske reči,
- IX. kleparsko blago,
- X. lito blago in armature,
- XI. drugo kovinsko blago.

Podjetja, ki izdelujejo reči več skupin, pripadajo vsem dotičnim skupinam.

Fabriška podjetja, pripadajoča zveznim skupinam, volijo na njihovo skupino spadajoče zastopnike za zvezni zbor.

§ 6.

Organi zveze.

Organi zveze so:

- a) zvezni zbor,
- b) zvezni odbor,
- c) zvezno vodstvo.

§ 7.

Zvezni zbor.

Zvezni zbor sestoji iz zastopnikov zvezi pripadajočih fabriških in maloobrtnih podjetij. Število zastopnikov fabriških in maloobrtnih podjetij, spadajočih na vsako skupino, določi trgovinski minister.

Urediti in izvršiti volitve je naloženo zveznemu vodstvu, dotlej da se sestavi, začasnemu opravnemu vodstvu, ki ga je postavil trgovinski minister. Imenike zvezi pripadajočih fabriških podjetij, ki so potrebni za volitve, sestavijo trgovinske in obrtne zbornice. Voli se pismeno.

§ 8.

Oblasti in opravljeni red zveznega zbora.

Zveznemu zboru so pridržane naslednje stvari:

- a) voliti zastopnike zvezi pripadajočih fabriških podjetij za zvezni odbor,
- b) sklepati o zalaganju stroškov poslovanja gospodarske zveze in o njih porazdeljevanju na zvezi pripadajoča fabriška podjetja,
- c) preskušati in odobriti računski sklep, ki ga predloži zvezno vodstvo,
- d) sprejemati poročilo o delovanju zveznega vodstva,
- e) sklepati v stvareh posebne važnosti, ki jih trgovinski minister odkaže zveznemu zboru, da odloči ali da stavi predloge.

Zvezni zbor se zbira po potrebi, toda najmanj enkrat v letu. Sklicuje ga zvezno vodstvo. Ako zaukaže trgovinski minister ali ako pismeno predlaga trideset zvezi pripadajočih fabriških podjetij, je določiti sejo v teku 14 dni. Vabiti je pismeno ter naznaniti dnevni red.

Zvezni zbor je sklepčen, ako so se povabili vsi udje zveznega vodstva in zveznega zbora in vladni komisarji in ako je navzočih najmanj 30 udov zveznega zbora.

Predseduje predsednik zveznega vodstva ali njegov namestnik. Sklepa se z navadno večino glasov. Predsednik glasuje tudi. Ako so glasovi enako razdeljeni, odloči njegov glas.

§ 9.

Zvezni odbor.

Zvezni odbor je sestavljen iz:

- 26 do 30 zastopnikov fabriških podjetij, ki jih mora voliti zvezni zbor izmed svojih udov; število odbornikov, spadajočih na vsako skupino, določi trgovinski minister;
- 12 do 15 zastopnikov maloobrtnih podjetij, ki jih imenuje trgovinski minister na predlog trgovinskih in obrtnih zbornic, ko so zaslišale zavode za pospeševanje obrti, zadrugne zveze ali večje posamezne zadrugne;
- 4 do 8 nadaljnjih udov, ki jih imenuje trgovinski minister.

Zveznemu vodstvu je naloženo urediti in izvršiti volitve (a) za zvezni odbor.

Udje zveznega odbora izvršujejo svoje posle kakor častno službo.

Trgovinski minister more iz javnih ozirov, zaslišavši zvezni odbor, izjaviti, da je ud izgubil svojo službo, ter tudi zaukazati popolno novo volitev za vsa volilna mesta. Ako se voli odbor na novo, se morajo tudi udje imenovati na novo za mesta, ki jih namešča trgovinski minister.

Dotlej, da se izvrše nove volitve, poslujejo dosedanjí udje.

§ 10.

Oblasti zveznega odbora.

Zvezno vodstvo mora zaslišati zvezni odbor pred vsemi odločbami in odredbami načelne vrste. Njegovi sklepi so obvezni za zvezno vodstvo.

Zveznemu odboru je zlasti naloženo:

- ustanavljati načela za ravnanje s stvarmi, oznamenjenimi v § 2;
- nadzorovati upravo blagajnice in podajanje računov;
- ustanavljati določne učine, za katere more zvezno vodstvo ali razsodišče (§ 19) nalagati kazni zaradi nereda, ter določati izmero teh kazni, ki pa, ako nalaga kazni zvezno vodstvo, ne sme presegati 2000 K, v drugih primerih pa ne 20.000 K.

§ 11.

Opravljeni red zveznega odbora.

Zvezni odbor sklicuje predsednik zveznega vodstva ali njegova namestnika. Zbira se naj praviloma enkrat na mesec. Ako to zahteva vladni komisar ali na predlog najmanj desetih udov je določiti sejo v 14 dneh. Zvezni odbor je sklepčen, ako je navzočih vsaj 8 udov, ki ne pripadajo zveznemu vodstvu. Sklepa z navadno večino glasov. Predseduje predsednik zveznega vodstva ali njegov namestnik. Predsednik glasuje tudi. Ako so glasovi enako razdeljeni, odloči njegov glas.

Udje, ki so zadržani priti, morejo svojo pravico glasovanja s pismenim pooblastilom prenesti na drugega uda.

Udje zveznega odbora imajo vsakčas pravico staviti zveznemu vodstvu predloge, o katerih mora vodstvo sklepati v prihodnji seji.

S sklepom zveznega odbora se more odrediti, da morajo posamezni posvetovalni predmeti in posledki glasovanja ostati tajni.

§ 12.

Odbori in pridani sveti.

Zvezni odbor more postaviti stalne odbore za določena polja nalog (zlasti odbore za sirovine) in za varovanje interesov posameznih zvezi pripadajočih strok izdelovanja (strokovne odbore). Stalni odbori so posvetovalni organi zveznega odbora in zveznega vodstva, toda zvezni odbor jim more gledé njihovih področij izročiti tudi sklepanje v imenu zveznega odbora. Za predpise za sestavo in poslovanje stalnih odborov je treba odobrenja trgovinskega ministra.

Predsednik zveznega vodstva ali dotični zvezni organ more zaukazati, da se od primera do primera pridani svetovalci pritegnejo na razprave zveznih organov. Stalne pridane svetovalce postavlja dotični zvezni organ.

§ 13.

Zvezno vodstvo.

Zvezno vodstvo je sestavljeno iz predsednika in nadaljnjih 15 do 20 udov, všteti enega ali dva predsednikova namestnika.

Predsednika, njegova namestnika in ostale ude zveznega vodstva imenuje trgovinski minister.

Dotlej da se sestavi zvezno vodstvo, vodi njegove posle začasno opravilno vodstvo, ki ga postavi trgovinski minister in ki je sestavljeno iz predsednika in treh udov.

Vsi pripadniki zveznega vodstva opravljajo svoje posle kakor častno službo.

Zvezno vodstvo zastopa zvezo na zunaj, zlasti pri pogajanjih z organizacijami drugih industrij v strokovnih stvareh. Vodstvo odloča v vseh pršanjih, v katerih ni izrečno določeno, da sklepa o njih zvezni odbor ali zvezni zbor. Zveznemu odboru mora poročati o svojem delovanju.

Zvezno vodstvo je dolžno dajati račun o upravi denarja in mora vsako leto predložiti računski sklep zveznemu zboru, da ga popreskusi.

Zvezno vodstvo postavlja na predlog predsednika ali njegovih namestnikov potrebne uradnike in pomožne moči, ki se plačujejo iz novcev zveze. Za namestitev uradnikov na vodilnem mestu je treba potrditve trgovinskega ministra.

Predsednik ali njegov namestnik sklicuje seje zveznega vodstva, zveznega odbora in zveznega zbora in predseduje v njih.

Predsednik in, ako je zadržan, njegov namestnik vodi tekoča opravila in nadzoruje notranji službeni obrat. Njemu so podrejeni uradniki in pomožne moči zveze.

§ 14.

Opravljeni red zveznega vodstva.

Zvezno vodstvo se po potrebi zbira na seje.

Zvezno vodstvo je sklicati na sejo v 8 dneh, ako to zahteva eden izmed vladnih komisarjev

ali najmanj 5 udov zveznega vodstva z navedbo razpravnih predmetov.

Zvezno vodstvo je sklepčno, ako so povabljeni vsi udje in vladni komisarji in ako so navzoči vsaj 3 udje, všteti predsednika. Sklepa z navadno večino glasov. Predsednik glasuje tudi. Ako so glasovi enako razdeljeni, odloči njegov glas.

§ 15.

Posebne dolžnosti funkcionarjev in nameščencev zveze.

Udje zveznega vodstva in vsi nameščenci zveze si morajo pri svojem poslovanju prizadevati z najpopolnejšo nepristranostjo in največjo vestnostjo.

Vsi funkcionarji in nameščenci zveze so dolžni molčati o vseh stvareh zveze, za katere zvedó v tej lastnosti in katerih izkoriščanje ali sporočanje na zunaj greši zoper namene gospodarske zveze ali se tiče opravljenih razmer pripadnikov zveze, in morajo to pismeno obljubiti.

Pri vodstvu opravi je dolžnost zveznega vodstva s primernimi uredbami skrbeti za to, da se zabrani zlorabljanje ali sporočanje navedb o opravljenih razmerah, ki dohajajo zveznemu vodstvu. Pozivu, naj naznanijo navedbe, ki so jih pripadniki zveze podali pisarnici zveznega vodstva, morajo ustreči uradniki in pomožne moči le tedaj, ako jih na to pozove predsednik ali vladni komisar ali ako je zvezno vodstvo storilo na to mereč sklep.

§ 16.

Stroški poslovanja.

Za zalaganje stroškov poslovanja zveze morajo zvezi pripadajoča fabriška podjetja plačevati prispevke, ki jih določi zvezni zbor. Prispevki se morejo izterjati po politični izvršbi.

§ 17.

Državno nadzorstvo.

Zveza je pod državnim nadzorstvom. Izvršujejo ga vladni komisarji.

Vladne komisarje je vabiti na vse razprave in seje zveznih organov. Oni ne glasujejo, pač pa

imajo pravico vsakčas povzeti besedo in staviti predloge, o katerih se mora sklepati.

Nadalje imajo pravico odložiti izvršitev sklepov in odredb zveznih organov za toliko časa, da odloči trgovinski minister.

Vladni komisarji imajo tudi pravico vpregledovati v vse knjige, zapiske in opravilne spise organov zveze in zahtevati vsa pojasnila, ki se jim zdé potrebna.

§ 18.

Državno odobrenje.

Odobrenja trgovinskega ministra potrebujejo vse odločbe, sklepi in odredbe zveznega zbora, zveznega odbora in zveznega vodstva, ki se tičejo:

- a) ustanavljanja načel za razdeljevanje sirovin, pomožnih snovi in goriv, odkazanih zvezi (§ 2 c);
- b) načelnih naredb gledé porazdelitve izdelovanja ali razpečavanja na posamezna podjetja;
- c) ustanavljanja cen in prodajnih pogojev;
- d) višine zveznih prispevkov, ako jih morajo plačevati pripadniki zveze po § 16;
- e) ustanovitve tistih določnih učinov, za katere lahko nalaga zvezno vodstvo ali razsodišče kazni zaradi nereda, in določitve višine teh kazni.

§ 19.

Razsodišče.

Za odločbo v vseh sporih med pripadniki zveze v stvareh zveze, nadalje v tistih primerih, v katerih smatrajo pripadniki zveze, da so prikrasani v svojih pravicah z odločbo ali odredbo, ki jo je ukrenilo zvezno vodstvo ali zvezni odbor, se ustanavlja razsodišče.

Odločbe in odredbe, ki jih je odobril trgovinski minister (§§ 17 in 18), se ne morejo izpodbijati na razsodišču.

Dejanja in opustitve, ki merijo zoper odredbe ali predpise, ki jih je izdalo zvezno

vodstvo po tem ukazu, mora zvezno vodstvo, ako nima samo po § 20 pravice naložiti kazni zaradi nereda, naznaniti razsodišču, ki naj razsodi, ali je naložiti kazni zaradi nereda.

Razsodišče odloča nadalje o prizivih, ki jih pripadniki zveze vlagajo zoper kazni zaradi nereda, ki jih je naložilo zvezno vodstvo.

Ako je za določene učine izmera kazni ustanovljena s sklepom zveznega odbora, ki ga je odobril trgovinski minister (§§ 10 c in 18 d), je razsodišče vezano nanjo, kadar odmerja kazni. V vseh drugih primerih je izmera kazni prepuščena svobodnemu preudarku razsodišča; toda kazni zaradi nereda v vsakem posameznem primeru ne more presegati zneska 20.000 K.

Razsodišče je sestavljeno iz sodniškega funkcijonarja, ki ga postavi trgovinski minister v porazumu s pravosodnim ministrom, za predsednika in iz štirih udov ali njihovih nadomestnikov, ki jih imenuje trgovinski minister. Udje in nadomestniki opravljajo svoje posle kakor častno službo. Pripadati ne smejo zveznemu vodstvu.

Vse odločbe razsodišča so končno veljavne. Postopanje pred razsodiščem se ravna po določilih četrtega oddelka VI. dela civilnega pravnega reda, kolikor se iz predpisov tega ukaza ne pokaže kaj drugega.

Predsednik razsodišča more, uporablja za postopanje na rednih sodiščih veljajoče predpise, povabiti priče in izvedence in te osebe ter stranke zaslišati pod prisego.

Kazenski zneski se izterjavajo na prošnjo zveznega vodstva s politično izvršbo in dohajajo občekoristnemu namenu, ki ga določi trgovinski minister na predlog zveznega vodstva.

§ 20.

Kazni zaradi nereda.

Zvezno vodstvo more zaradi dejanj ali opustitev pripadnikov zveze, ki nasprotujejo tistim predpisom in odredbam, ki jih je izdalo zvezno vodstvo po tem ukazu, da se dosežejo nameni zveze, nalagati kazni zaradi nereda, ako je učin na podstavi sklepa zveznega odbora, ki ga je odobril trgovinski minister, postavljen pod kazni zaradi nereda.

Ako je zvezno vodstvo naložilo kazen zaradi nereda, se more razsodišče prositi za odločbo; ne da bi priziv imel odloživo moč.

Kazenski zneski se izterjajo na prošnjo zveznega vodstva s politično izvršbo in dohajajo občekoristnemu namenu, ki ga določi trgovinski minister na predlog zveznega vodstva.

§ 21.

Kaznovanje po političnih oblastvih.

Prestopke tega ukaza kaznujejo, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo, politična oblastva prve stopnje z denarnimi kaznimi do 20.000 K ali z zaporom do 6 mesecev.*Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge.

§ 22.

Razpust zveze.

Zveza se razpusti, zaslišavši zvezni zbor, z odredbo trgovinskega ministra, ki odloči tudi o porabi morebitnega upravnega prebitka.

§ 23.

Začetek veljavnosti.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Wieser s. r.

